

OECD *Multilingual Summaries*

The Ocean Economy in 2030

Summary in Turkish

Bu yayının tüm içeriğine erişmek için şu adresi tıklayın: [10.1787/9789264251724-en](https://doi.org/10.1787/9789264251724-en)

2030 Yılında Okyanus Ekonomisi

Türkçe Özet

Pekçok kişi için okyanus, ekonomideki yeni cephedir. Ekonomik büyümeyi, istihdamı ve inovasyonu geliştirme yolunda çok geniş kaynaklar ve büyük bir potansiyel vadediyor. Ve önümüzdeki yirmi otuz yılda gezegenin karşılaştığı, dünya gıda güvenliği ile iklim değişikliğinden enerji, doğal kaynak ve gelişmiş tıbbi hizmet sağlanmasına kadar değişen küresel zorlukların birçoğuyla mücadelenin ayrılmaz bir unsuru olarak kabul görüyor. Okyanusun bu zorluklarla mücadeleye yardımcı olma potansiyeli çok büyük olsa da aşırı kullanım, kirlilik, biyolojik çeşitliliğin zayıflaması ve iklim değişikliği hususlarında şimdiden baskı altında. Dolayısıyla okyanusun bütün potansiyelinin hayata geçirilmesi, ekonomik kalkınmaya yönelik sorumlu ve sürdürülebilir yaklaşımları gerektirecektir.

Okyanus ekonomisi, (gemicilik, balıkçılık, kıyı ötesi rüzgarlar, deniz biyoteknolojisi gibi) okyanus tabanlı endüstriler ile birlikte okyanusun sağladığı (balık, gemi taşımacılığı rotaları, CO2 emisimi, v.b. gibi) doğal varlıkları ve ekosistem hizmetlerini kapsar. İkisi de birbiriyle ayrılmaz biçimde içiçe geçtiğinden bu rapor, ekosistem hizmetlerinin ve ekosistem tabanlı yönetimin birçok yönünü ele alırken okyanus endüstrisi boyutuna da odaklanmaktadır.

Okyanus tabanlı endüstrilerin ekonomik verim ile istihdama katkısı itibarıyla ölçüldüğünde küresel okyanus ekonomisi önemli boyuttadır. OECD'nin Okyanus Ekonomisi Veritabanı esasında yapılan ilk hesaplamalar, okyanus ekonomisinin verimine 2010'da 1,5 trilyon USD veya dünyanın brüt katma değerinin (BKD) yaklaşık %2.5'u olarak değer biçmektedir. Kıyı ötesi petrol ve gaz ise okyanus tabanlı endüstrilerin toplam katma değerinin üçte birine karşılık gelmiş ve bunu denizcilik ve sahil turizmi, denizcilik teçhizatı ve limanlar izlemiştir. Okyanus ekonomisindeki doğrudan tam zamanlı istihdam, 2010 yılında yaklaşık 31 milyon kişiye ulaşmıştır. En büyük ölçüde istihdam sağlayanlar, toplamın üçte biriyle endüstriyel balıkçılar ve yaklaşık dörtte birle deniz ve sahil turizmi oldu.

Okyanustaki ekonomik faaliyetler, öncelikle dünya nüfusundaki artış, ekonomik büyüme, ticaret ve gelir seviyelerindeki artış, iklim, çevre ve teknolojiye gelişmelerin öncülüğünde hızla genişliyor. Ancak okyanus ekonomisinin gelişiminin önündeki önemli bir kısıt, halen kendi sağlığının bozuluyor olması. İnsan kökenli karbon emisyonları zaman içerisinde arttığından okyanus da karbonun büyük bölümünü emerek okyanustaki asitleşmeye yol açmıştır. Bunun yanısıra deniz sıcaklıkları ve deniz seviyeleri de yükselmekte, okyanus akıntılarında kaymalar yaşanmakta ve bunlar da biyolojik çeşitliliğin ve yaşam alanının kaybolmasıyla, balık bileşiminin değişmesiyle ve önemli okyanus havası olaylarının daha sık yaşanmasıyla sonuçlanmaktadır. Okyanusun gelecekteki gelişimine dair beklentiler, özellikle nehirlerden okyanuslara karışan tarımsal tahliye alanları, kimyasallar ile makro ve mikro-plastik kirleticilerin yol açtığı kara temelli kirlilikle ve bunun yanısıra dünyanın birçok bölümündeki aşırı avlanma ve balık stoklarının erimesiyle daha ciddi boyutlara ulaşmaktadır.

2030'a baktığımızda okyanus esaslı birçok endüstri, hem katma değer hem de istihdam açısından bütün olarak küresel ekonomideki büyümenin önüne geçme potansiyeli taşıyor. Öngörüler, 2010 ile 2030 arasında "işlerin aynı gittiği" senaryosu esasında okyanus ekonomisinin küresel katma değere katkısını iki katından fazlasına çıkararak 3 trilyon USD'nin üzerine ulaşacağını gösteriyor. Bilhassa su ürünleri yetiştiriciliğinde, kıyı ötesi rüzgarlarda, balık işleciliğinde, gemi yapımı ve onarımında güçlü büyüme

bekleniyor. Okyanus endüstrilerinin ayrıca istihdamdaki artışa önemli bir katkı yapma potansiyeli de bulunuyor. 2030 yılında işlerin aynı gittiği senaryosunda yaklaşık 40 milyon tam zamanlı çalışanı istihdam etmeleri bekleniyor. İş alanlarındaki en hızlı büyümenin kıyı ötesi rüzgar enerjisinde, deniz ürünleri yetiştiriciliğinde, balık işlemede ve liman faaliyetlerinde gerçekleşmesi bekleniyor.

Önümüzdeki yirmi otuz yılda bilimsel ve teknolojik atılımların hem okyanusla ilgili olan yukarıda bahsedilen çevre zorluklarıyla mücadelede hem de okyanus esaslı ekonomik faaliyetlerin daha ileriye taşınmasında ciddi bir rol oynaması öngörülmüyor. İleri düzey materyaller, denizaltı mühendisliği ve teknolojisi, sensörler ve görüntüleme, uydu teknolojileri, bilgisayarlaştırma ve büyük veri analitikleri, otonom sistemler, biyoteknoloji ve nanoteknolojideki - yani okyanus ekonomisinin her kesimindeki - inovasyonlar bu teknolojik ilerlemelerin etkisi altında kalmaya açıktır.

Söz konusu hızlı değişim karşısında mevzuatın ve kamu idaresinin ayak uydurması kolay olmayacaktır. Dünya hızlı bir şekilde çok kutupluluğa gitmekte ve okyanus ortamı ile okyanus endüstrilerinin anahtarı olan küresel ve bölgesel sorunlardaki uluslararası mutabakatın pekiştirilmesinde artan zorluklarla karşılaşmaktadır. En azından öngörülebilir bir gelecekte, büyüyen okyanus endüstrilerinin mevcut ve parçalı mevzuat çerçeveleriyle entegrasyonuna odaklanan çabalarla birlikte okyanus faaliyetlerindeki yeni düzenlemelerin büyük ölçüde sektör temelli olarak devam etmesi beklenmektedir.

Okyanus temelli endüstrilerin, bu raporla önerilen bir ölçekte gelecekte de büyümeye devam etmesi, bilhassa faaliyetlerinin çoğunun gerçekleştiği ekonomik dışlama bölgelerindeki (EDB'ler) zaten ciddi baskı altında bulunan okyanus kaynaklarına ve okyanus alanlarına yönelik artan baskı beklentilerine ışık tutmaktadır. Şimdiye kadar bu baskılarla etkin, zamanında ve yeterince mücadele edilememesi, deniz faaliyetlerinin tarihsel olarak büyük ölçüde sektörlere göre yönetilmesine atfedilmektedir. Daha çok artan baskılara tepki olarak kendi EDB'leri dahilinde daha iyi okyanus yönetimi için stratejik politika çerçevelerini uygulamaya geçiren ülke ve bölge sayısında son yıllarda ciddi bir artış görülmüştür. Ancak daha etkili ve bütünlük okyanus yönetiminin önünde, yakın gelecekte ele alınması gereken birçok engel bulunmaktadır.

Bir yandan okyanusları sorumlu, sürdürülebilir biçimlerde yönetirken diğer yandan da gelişen okyanus endüstrilerindeki ve bunların büyümeye ve istihdama katkılarındaki uzun vadeli gelişim beklentilerini desteklemek amacıyla okyanus ekonomisinin sürdürülebilir gelişimini hızlandırmaya yönelik bir dizi tavsiye bu raporda öne sürülmektedir.

- **İnovasyonu teşvik etmenin ve okyanus ekonomisinin sürdürülebilir gelişimini güçlendirmenin aracı olarak denizcilik bilim ve teknolojisinde daha fazla uluslararası işbirliğinin desteklenmesi.** Bu, diğer unsurlarla birlikte şunları gerektirir: dünya genelindeki deniz kümelenmeleri karşısında devlet politikasının rolü hakkında ve özellikle de endüstri genelinde deniz alanındaki teknolojik yeniliklerin teşvik edilmesindeki ve desteklenmesindeki etkinlikleri bağlamında karşılaştırmalı analizler ve incelemeler yapılması; endüstri genelindeki deniz teknolojileri alanında mükemmellik merkezleri, inovasyon kuluçka merkezleri ve başka inovasyon tesisleri kurulması, kalkınmanın farklı seviyelerindeki ülkeler arasında teknoloji ve inovasyon paylaşımı konusunda görüş ve tecrübe alışverişi için uluslararası iletişim ağları kurulması.
- **Bütünlük okyanus yönetiminin güçlendirilmesi.** Bu, özellikle bütünlük okyanus yönetiminde, örneğin bilgi, deneyim ve olumlu uygulama alışverişine yönelik uluslararası platformlar oluşturmak ve deniz araştırmaları ile gözlemlerine dönük kamu yatırımlarının ekonomik etkinliğini değerlendirecek çabaların artırılması suretiyle ekonomik analizlerin ve ekonomik araçların daha fazla kullanılmasını kapsamalıdır. Bununla birlikte bütünlük okyanus yönetimini daha etkili, daha verimli ve daha kapsayıcı kılmak için kamu idaresi yapılarında, proseslerinde ve paydaş katılımında inovasyonu teşvik etmeyi amaçlamalıdır.
- **Okyanus temelli endüstrilerin ölçek ve performansını ve bunların genel ekonomiye katkısını ölçmenin ulusal ve uluslararası düzeydeki istatistiksel ve metodolojik tabanının iyileştirilmesi.** Bu, diğer görevlerle birlikte, OECD Okyanus Ekonomisi Veritabanının daha da geliştirilmesini içerebilir.
- **Okyanus endüstrisi öngörüsü için daha fazla kapasite oluşturulması** gelecekte okyanus temelli endüstrilerde yaşanacak değişimlerin değerlendirilmesini ve okyanus ekonomisinin geleceğindeki küresel ölçekli trendlerin modellenmesi konusunda OECD'nin mevcut kapasitesinin daha da geliştirilmesini içermelidir.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Yayının İngilizce tercümesini okumak için OECD.iLibrary'i ziyaret edin!!

© OECD (2016), *The Ocean Economy in 2030*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264251724-en